

Петре Прличко играл во околу 8.000 претстави. Во негово време театарската претстава просечно траела три часа, а тоа значи дека на даските што живот значат тој минал 24.000 часа или 1.000 дена. Тоа се бројки кои зашметуваат. Освен ова, снимил 32 филма, напишал 6 драмски текста, сите се играни, направил 11 драматизации, умеел убаво да пее, па така можеле да го видат и во опера и во оперета. Сестран човек.

Пишува: Милева ЛАЗОВА

СЦЕНА ОД ФИЛМОТ "МИРНО ЛЕТО"

ИЛЈАДА ДНИ НА ДАСКИТЕ ШТО

Со многу емоции и носталгично враќање во минатото, родниот Велес ја прослави 100-годишнината од раѓањето на најголемиот меѓу актерите во историјата на македонската театарска и филмска уметност - Петре Прличко.

Уште како 16-годишно момче го обзема магијата на театарот. Во 1923 година заминува со патувачкиот театар на Михајло Лазик, во непознат но магичен свет.

Тој свет ќе му донесе блескава седумдесетничка, најверојатно најинтензивна кариера што некој македонски актер успеал да ја оствари. Одиграл повеќе од 500 најразновидни улоги во театар, на филм и на телевизија, а реализирал и преку 30 режисерски постановки.

Почина во 1995 година. На својот стотти роденден, тој симболично се врати дома, во центарот на Велес, на стоттина метри од местото каде треба да изникне новата театарска зграда.

За него и за неговиот блескав театарски живот говореше професорката од Факултетот за драмски уметности, познатиот театролог, госпоѓа Јелена Лужина.

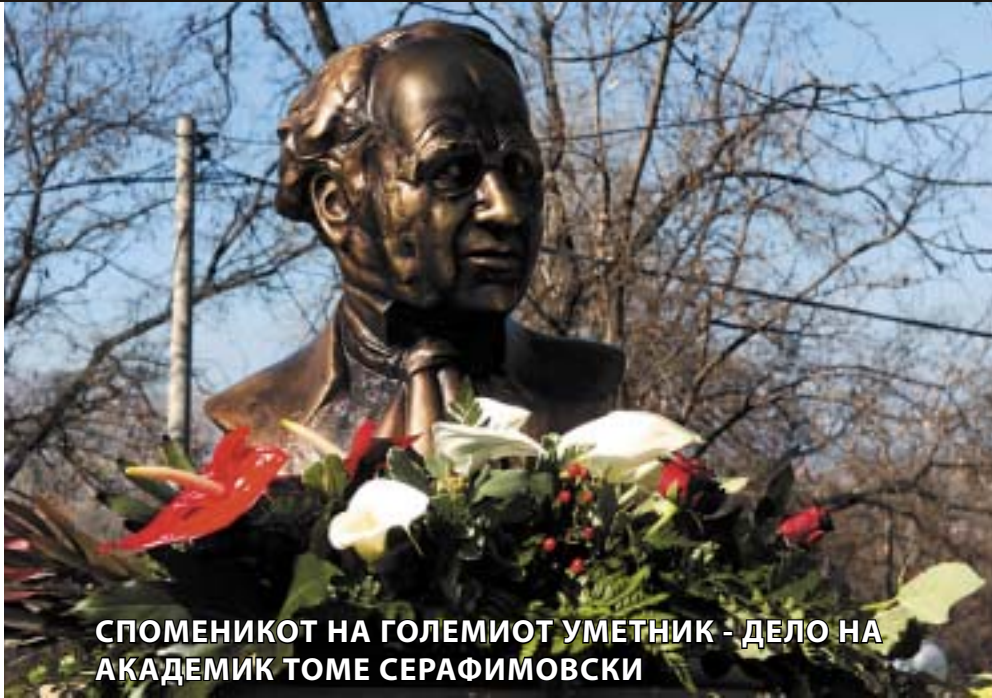
"Многу е тешко да се 'спакува' Петре Прличко во елементарните биографски податоци, но еве сосема едноставно - роден е во Велес, на 13 март 1907 година, на брдото Коинк. Татко му бил меанџија, имал меана на железничката станица во Велес, весел човек. Сакал малку и да се напие, прв боем во семејството Прличкови, заради што не биле многу среќни мајка му и баба му. Шеснаесет-

годишниот Петре се школувал во родниот град и еден ден, враќајќи се дома, од училиште, на улица сретнал необични луѓе, кои дотогаш не ги видел. Тоа биле актерите од патувачката група на Михајло Лазик, патувачки актери кои чергареле од град во град. Фасциниран од нивната игра и спобудален од тоа како изгледаат и колку се необични актерите, постојано одел да ги гледа. Во 1923 година тие му дозволиле да излезе на сце-

на и да одигра мала роља во претставата 'Бој на Косово'. Не можел да издржи, скришно, никој да не знае, се качил на воз и побегнал од дома. Така станал актер. Патувал со најразлични патувачки театри, а подоцна формирал и свои, еден од нив бил наречен 'Боем'. Тоа го работел од 1923 до 1939 година", вели проф. Лужина.

Како што натаму објаснува проф. Лужина, претставите се играле во кафеани-

СПОМЕНИКОТ НА ГОЛЕМИОТ УМЕТНИК - ДЕЛО НА АКАДЕМИК ТОМЕ СЕРАФИМОВСКИ

"МАНДАНА" НА ЖИВОТ ЗНАЧАТ

те. Најубавата девојка од театарот се движела меѓу гостите и со шешир ги собирала парите. На овој начин Прличко заработувал за живот, што мора да се признае не било воопшто лесно. Во 1939 година бил ангажиран во тогашното Народно позориште "Александар I" во Скопје и станал вистински професионален актер.

"Во 1941 година заминале Србите, дошле Бугарите, а Перица продолжил да игра на сцената на истиот театар, кој денес се вика Народен театар Скопје. Во

Покрај одбележувањето на 100 години од раѓањето на Петре Прличко и поставувањето на спомен-бистата во Велес, изработена од академик Томе Серафимовски, беше одиграна и претставата "Сомнително лице", улога во која често го гледавме Прличко, а овој пат ја одигра, кој друг ако не, неговиот внук Игор Џамбазов.

1944 година ѝ се приклучил на театарската трупа 'Кочо Рацин' и заминал во партизани. Таму играл, правел сè што знае и умее, а потоа се вратил во Скопје и во јануари 1945 година влегол во првиот ансамбл на Македонскиот народен театар. Во овој театар првата претстава ја одиграл на 3 јануари 1945 година и учествувал во речиси сите тамошни претстави до крајот на неговата кариера. Последната претстава ја играл во април 1989 година, по игра на случајот во Велес, родниот град, по 66 години континуирана кариера, без запирање, без прекин. Иако не можеме точно да изброиме, сепак се смета дека одиграл околу 8.000 претстави. Во негово време театарската

претстава просечно траела три часа, а тоа значи дека на даските што живот значат Перица минал 24.000 часа или 1.000 дена. Тоа се бројки кои зашметуваат. Освен ова, снимил 32 филма, напишал 6 драмски текста, сите се играни, направил 11 драматизации, умее и убаво да пее, па така можеле да го видат и во опера и во оперета. Сестран човек", додава проф. Лужина.

Таа го споредува со други големи ѕвезди од европската театарска историја и не може да најде ниту една која би можела да се мери со него. Како што вели професорката, пред сè, тој е балкански актер, олицетворение на таа балканска театарска традиција, која што е емотивна. Перица играл во многу македонски филмови, но одиграл голем број ролји во филмовите во поранешна Југославија. Јазикот не му бил пречка. Последното негово гостување надвор од Македонија било во 1980 година на еден и сега многу престижен хрватски, но и европски театарски фестивал "Дубровнички летни игри". Неговиот пробив надвор од земјава почнал со филмот "Мис Стон" и тогаш улогата на Мандана му ја носи една од најрелевантните актерски награди кои можела да се добие во Југославија - "Златна арена" на Филмскиот фестивал во Пула. Оттогаш почнува неговата југословенска филмска кариера.

"Тој - потенцира проф. Лужина - е еноормно популарен не само во Македонија, туку и надвор од неговата земја и ги добивал најпрестижните награди кои можел да ги добие еден актер. Прличко

беше синоним за македонскиот театар, за кого сите знаеја. Тој беше многу симпатичен човек, многу комуникативен. Таа добрина што ја имаше, таа дрдорливост, срдечност која ја носеше, пленеше, насекаде ги воодушевуваше луѓето и тие се собираа околу него. Петре Прличко е човек со ѕвезда. Нема многу актери кои имаат ѕвезда. Актер може да добие

ѕвезда на булеварот во Холивуд, но не мора нужно да ја има ѕвездата на чело. Е, Петре ја има. Со таа негова ѕвезда, со таа негова добрина, ги популаризираше нашиот театар и филм. Јас имав не само прилика, туку чест и голема среќа да се запознаам со него. Кога дојдов во Скопје пред 20 години, првата куќа во која влегов беше токму неговата. Ме покани и ми подготви македонски јадења. Уживаше да собира луѓе околу себе. Неговиот дом беше, тоа ми останува и денес, место каде човек се чувствува добредојден. На секој негов роденден бев поканета, и затоа тој ден за мене е важен. Среќна сум што годинава денот на раѓањето на Прличко се одбележува во цела Македонија".